

สมาคมเภสัชกรรมชุมชน (ประเทศไทย)

รายงาน พ.ศ. 2562-2563

ดร. เกสัชกรหญิง ศิริรัตน์ ตันปีชาติ

นายกสมาคมเภสัชกรรมชุมชน (ประเทศไทย)

ติดตามข้อมูลข่าวสาร

สมาคมเภสัชกรรมชุมชน (ประเทศไทย)
เพิ่มเพื่อน LINE Official Account @cpathailand

สมาคมเภสัชกรรมชุมชน(ประเทศไทย) พ.ศ. 2562-2564

สืบเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา-19 ในรอบที่ 3 พ.ศ. 2563-2564 ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตที่เปลี่ยนไป และมีผลต่อการประชุมสามัญประจำปี 2563 ซึ่งกำหนดการเดิมจาก 27 กุมภาพันธ์ 2563 สมาคมเภสัชกรรมชุมชน (ประเทศไทย) จึงเลื่อนการจัดงานประชุมใหญ่เป็น เดือน พฤศจิกายน 2564 และปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดงานเป็นรูปแบบออนไลน์ ซึ่งเป็นไปตามวิถี Next normal โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของท่านสมาชิก พร้อมทั้งปฏิบัติตามแนวทางการควบคุมการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ทั้งนี้เมื่อเหตุการณ์การแพร่ระบาดผ่านพ้นไป ทางสมาคมเภสัชกรรมชุมชน (ประเทศไทย) คาดว่าจะได้จัดการประชุมในลักษณะเดิมและผสมผสานกับการจัดในรูปแบบออนไลน์ อันเป็นการเพิ่มช่องทางที่หลากหลายในการพบปะสมาชิกที่มากขึ้น

สิ่งท้าทายของงานด้านเภสัชกรรมชุมชนในภาวะที่มีการระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ในระหว่าง พ.ศ. 2562-2564 นั้นมีผลมาจากนโยบาย กฎหมายและจากสถานการณ์การแพร่กระจายของเชื้อไวรัส COVID 19 การปรับตัวของเภสัชกรชุมชนที่ปฏิบัติงานในร้านยาอย่างมีความจำเป็นอย่างมาก จึงขอเสนอข้อมูลเพื่อเป็นประโยชน์ต่อสมาชิกในทุกมิติ

 ข้อมูลสมาชิกของ สมาคมเภสัชกรรมชุมชน (ประเทศไทย) ปี พ.ศ. 2563 ถึง ณ วันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2564 สมาชิกทั้งหมด จำนวน 6,907 คน สมาชิกใหม่ 690 คน สัดส่วนของสมาชิกโดยแบ่งตามลักษณะการปฏิบัติงานปัจจุบัน (ข้อมูลตาราง 1) สัดส่วนสมาชิกที่ได้ปฏิบัติงานในร้านยาทั้งเต็มเวลาและห้วงเวลาและเจ้าของกิจการ (ร้านยา) รวมทั้งสิ้นจำนวน 3,917 คน คิดเป็นร้อยละ 56.7 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด นอกจากนี้เภสัชกรที่ปฏิบัติในสถานพยาบาล จำนวน 961 คน คิดเป็นร้อยละ 13.9 และภูมิลำเนาส่วนใหญ่ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 2,892 คน คิดเป็นร้อยละ 41.8

ตาราง 1 แสดงข้อมูลสมาชิกตามสถานที่ปฏิบัติงาน (ข้อมูล 30 กันยายน พ.ศ. 2564)

ข้อมูลสมาชิกการปฏิบัติหน้าที่	จำนวน	ร้อยละ
1. ปฏิบัติงานในร้านยา +เจ้าของกิจการ	2331	33.7%
2. ปฏิบัติการในร้านยา	1586	23.0%
3. ปฏิบัติงานในสถานพยาบาล	961	13.9%
4. ปฏิบัติงานในธุรกิจยา	772	11.2%
5. ไม่ระบุสถานที่ปฏิบัติงาน	698	10.1%
6. ปฏิบัติงานในสถานราชการ	348	5.0%
7. ปฏิบัติงานในธุรกิจอื่น	188	2.7%
8. นิติบุคคล(ร้านยามหาวิทยาลัย, บริษัทฯ)	23	0.3%
ยอดรวมทั้งหมด	6,907	100%

พัฒนาตัวแทนเภสัชกรชุมชนเพื่อร่วมผลักดันนโยบายสุขภาพ พร้อมสร้างร่วมมือกับองค์กรอื่น

กฎกระทรวง: ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดระยะเวลาผู้รับอนุญาตขายยาแผนปัจจุบัน และผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวงการขออนุญาตและการออกใบอนุญาตขายยาแผนปัจจุบัน พ.ศ.2556 ซึ่งในปี พ.ศ. 2564 จะมีการประเมินร้านยาตามเงื่อนไข GPP ชั้นที่ 2 และ 3 ที่ต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นก่อนต่อใบอนุญาตในปีถัดไป โดยในพื้นที่กรุงเทพมหานครจะดำเนินการตรวจโดยคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ทำความร่วมมือกับสภาเภสัชกรรม พื้นที่ต่างจังหวัดดำเนินการโดยสำนักงานสาธารณสุขประจำจังหวัด ซึ่งจะมีการปรับวิธีในการดำเนินการตรวจในรูปแบบเอกสาร ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว รวมทั้งการสัมภาษณ์เภสัชกรผู้มีหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ประจำร้านยา ทั้งนี้จะมีการปรับวิธีตามพื้นที่และความเหมาะสมของสถานการณ์ ขอให้ท่านสมาชิกสอบถามกับเจ้าหน้าที่ในพื้นที่นั้นๆ

การติดตามการใช้ยาอย่างสมเหตุสมผล : ได้ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา สภาเภสัชกรรม เสนอแผนติดตามปริมาณการใช้ยาด้านจุลชีพในกลุ่ม WATCH ในคลินิกและร้านยา (ติดตามการขาย และ ติดตามการจ่ายยา) และการจัดการความรู้ให้กับสมาชิกจะจัดทำระบบการติดตาม การขายยาและการจ่ายในยาด้านจุลชีพกลุ่มนี้

คณะกรรมการเขตสุขภาพเพื่อประชาชน วาระปี 2564-2568 (กขป.) : ได้สนับสนุนให้สมาชิกเข้าร่วมเป็นตัวแทนทำงานโดยมีบทบาทเชื่อมโยง องค์กรต่างๆ ทั้งภาคราชการ ภาควิชาการ วิชาชีพ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ที่มุ่งปฏิบัติงานด้านสุขภาพ อยู่ในเขตพื้นที่เดียวกัน มาบูรณาการการทำงานและแลกเปลี่ยนข้อมูลต่างๆ เพื่อก้าวไปข้างหน้าร่วมกันอย่างมีพลัง จำนวน 8 เขต คือ

เขตที่ 1 ญญ.ผ่องพรรณ สุเมธวานิชย์

เขตที่ 3 ภก.อติชาติ อรุณไพโรจน์

เขตที่ 4 ญญ.จิราภรณ์ นิราภรณ์

เขตที่ 5 ภก.ชนันท์ กิจทวี

เขตที่ 6 ญญ.สุณีรัตน์ กิตติคุณ

เขตที่ 10 ภก.รท.ทวิสิทธิ วีระวัณชัย

เขตที่ 12 ญญ.ภาชินี เสาร์แก้ว

เขตที่ 13 ญญ.ดร.ศิริรัตน์ ต้นปิชาติ

ส่งเสริมกิจกรรมการสร้างภาพลักษณ์ ให้เกิดการยอมรับ ศรัทธาต่อวิชาชีพเภสัชกรชุมชนของประชาชน

ตั้งแต่ วันที่ 7 มกราคม 2562 คณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติได้มีการประกาศกำหนดให้ร้านขายยาแผนปัจจุบัน (ขย. 1) เป็นสถานบริการสาธารณสุขอื่นที่คณะกรรมการกำหนดเพิ่มเติม ตามพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2545 นั้น ร้านยาจึงได้เข้าร่วมโครงการทำงานร่วมกับสำนักหลักประกันสุขภาพแห่งชาติได้ ดังนี้

โครงการร้านยาอบอุ่น งานด้านส่งเสริมและป้องกันโรค (เฉพาะ สปสช 13 กทม) ดำเนินการคัดกรองโรคเรื้อรัง การให้ความรู้สุขภาพ การเยี่ยมบ้าน การแจกยาคุมกำเนิด การแจกยาคุมฉุกเฉิน และการเลิกบุหรี่

โครงการลดความแออัดของหน่วยบริการในระบบหลักประกันสุขภาพโดยร้านขายยาแผนปัจจุบัน ประเภท 1 (ระบบใบสั่งยา การเติมยา) เน้นโรคเรื้อรัง เบาหวาน โรคความดันโลหิต โรคจิต โรคหอบหืด และอื่นๆ ทำงานร่วมกับโรงพยาบาล โดยมี 3 รูปแบบ ซึ่งเป็นโครงการที่เป็นการทำงานร่วมกันระหว่างเภสัชกรชุมชนกับเภสัชกรโรงพยาบาลสร้างรูปแบบการทำงานสหวิชาชีพ ทั้งนี้มีร้านยาที่เข้าร่วมโครงการ 1,157 ร้าน โรงพยาบาล 141 แห่ง จำนวนผู้ป่วยสะสมที่รับบริการ 47,862 คน จำนวนครั้งสะสม 103,527 ครั้ง (ข้อมูล 1 ต.ค. 2562 - 1 ส.ค. 2564) คาดหวังจะมีการพัฒนาเข้าสู่รูปแบบที่ 3 โดยร้านยา จัดหายา เตรียมยา ส่งมอบยา ที่ร้านยา นำร่อง 7 จังหวัดและมี องค์การเภสัชกรรมเป็นผู้จัดหายาให้กับร้านยาตามรายชื่อยาที่โรงพยาบาลแจ้งมา โดยใช้เทคโนโลยีมาช่วยจัดการด้านข้อมูล

กิจกรรม May Measure Month 2021 กับ สมาคมโรคความดันโลหิตสูงแห่งประเทศไทย เพื่อร่วมเปิดบทบาทงานบริหารเภสัชกรชุมชนในการดูแลประชาชน สมาคมเภสัชกรรม(ประเทศไทย) จึงเข้าร่วมโครงการ May Measure Month 2021 โดยคาดหวังว่าเภสัชกรชุมชนจะมีบทบาทสำคัญในการดูแลประชาชนที่มีความเสี่ยงในโรคความดันโลหิต

ส่งเสริมความรู้สู่ประชาชน กิจกรรมภาคประชาชน สร้างความรอบรู้ด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพกับสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา สมาคมเภสัชกรรมชุมชน (ประเทศไทย) ร่วมทำสื่อความรู้ให้ประชาชน จำนวน 3 เรื่อง ดังนี้

1. “ใช้ยาและสมุนไพรอย่างไรไม่ให้ไตเสื่อม” วิทยากร รศ.ดร.ภญ.มยุรี ตั้งเกียรติกำจาย
2. “ผู้สูงอายุกับการใช้ยา” วิทยากร ดร.ภญ.วิไลลักษณ์ ต้นตะโยธิน
3. “การใช้ยาปฏิชีวนะไม่ถูกต้องส่งผลร้ายกว่าที่คิด” วิทยากร ดร.ภก.กิตติยศ ยศสมบัติ

การคัดกรองเชื้อไวรัสโควิด-19 Antigen Test Kit (ATK) จากสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 สมาคมเล็งเห็นว่าร้านยาเภสัชกรชุมชนเป็นหน่วยร่วมบริการที่จะให้ความรู้ประชาชนและช่วยภาครัฐในการคัดกรองโรคจึงเสนอต่อภาครัฐให้ร้านยาได้เข้าร่วมเป็นหน่วยบริการกระจายและแจกชุดตรวจคัดกรองโควิด Antigen Test Kit (ATK) พร้อมให้ความรู้ในการใช้ชุดตรวจดังกล่าวต่อประชาชน

พัฒนาศักยภาพเภสัชกรชุมชนและยกระดับการบริการด้วยมาตรฐานร้านยา

การจัดตั้งวิทยาลัยเภสัชกรรมชุมชนแห่งประเทศไทย สภาเภสัชกรรม สมาคมเภสัชกรรมชุมชน (ประเทศไทย) เล็งเห็นว่าเภสัชกรชุมชนเป็นบุคลากรการแพทย์ที่ทำหน้าที่ดูแลสุขภาพของประชาชนอย่างใกล้ชิด จำเป็นต้องมีการพัฒนาความรู้ความเชี่ยวชาญ เฉพาะด้านสำหรับเภสัชกรชุมชน จึงได้เสนอต่อสภาเภสัชกรรม ในการจัดตั้งวิทยาลัยเภสัชกรรมชุมชนแห่งประเทศไทย ขึ้นเป็นหน่วยงานในกำกับของ

สภาเภสัชกรรม และได้จัดตั้งตามกฎหมายแล้ว ตามข้อบังคับสภาเภสัชกรรมว่าด้วยวิทยาลัยเภสัชกรรม
ชุมชนแห่งประเทศไทย พ.ศ.2564 ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2564

การกำหนดมาตรฐานและขั้นตอนการให้บริการเภสัชกรรมทางไกล (Tetepharmacy) : วิถีชีวิต
ใหม่ (New normal) ของประชาชนมีการออกแบบงานบริการด้านสาธารณสุขโดยใช้เทคโนโลยีมาช่วยให้
ประชาชนเข้าถึงการดูแล รักษา ด้วยการใช้เครื่องมือเทคโนโลยีมาเพื่อให้คำปรึกษา ประเมินโรค สมาคม
ได้ให้ความสนใจต่อสภาเภสัชกรรมในส่วนของร้านยาในการออกประกาศสภาเภสัชกรรม ที่ 56/ 2563
เรื่อง การกำหนดมาตรฐานและขั้นตอนการให้บริการเภสัชกรรมทางไกล (Telepharmacy) มีส่วนที่
เกี่ยวข้องกับร้านยาใน ข้อ 2.2 กรณีร้านยาที่ให้บริการ ที่มีใบสั่งยา และ 2.3 กรณีร้านยาที่ให้บริการ ที่ไม่
มีใบสั่ง

**แนวทางการให้บริการยา Favipiravir และยาจำเป็นแก่ผู้ป่วยที่มีผลตรวจเป็นบวกด้วยชุดตรวจ
สำหรับ COVID-19 ประเภท Antigen Test Kits แบบตรวจหาแอนติเจนด้วยตนเอง** ด้วย
สถานการณ์การระบาดโรคโควิด-19 อย่างรุนแรง การค้นหาผู้ติดเชื้อและจัดระบบ Home isolation
หรือ community isolation เพื่อยับยั้งและป้องกันการสูญเสียจากการระบาดจึงเป็นสิ่งสำคัญ สมาคมได้
เสนอสภาเภสัชกรรม และสภาเภสัชกรรมได้เห็นชอบออกประกาศกำหนดแนวทางการให้บริการยา
Favipiravir และยาจำเป็นแก่ผู้ป่วยที่มีผลตรวจเป็นบวกด้วยชุดตรวจสำหรับ COVID-19 ประเภท
Antigen Test Kits แบบตรวจหาแอนติเจนด้วยตนเองขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการจัดบริการดูแล
ประชาชนให้เข้าถึงยาได้อย่างรวดเร็วเพื่อให้ทันต่อการรักษาโรคในช่วงสภาวะที่มีการระบาดรุนแรง

ส่งเสริมสวัสดิการคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของสมาชิก

การจัดฉีดวัคซีนโควิด-19 ให้สมาชิก จากสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 สมาคม
เภสัชกรรมชุมชน(ประเทศ) ได้ตระหนักถึงความปลอดภัยของเภสัชกรชุมชนในการปฏิบัติงานดูแลสุขภาพ
ของประชาชนจึงได้ร่วมมือกับสภาเภสัชกรรมจัดหาวัคซีนเพื่อเป็นภูมิคุ้มกันโรคให้กับสมาชิกจำนวน 1818
โดส

สวัสดิการ โครงการ Life Begins with GHB กับธนาคารอาคารสงเคราะห์ เพื่อส่งเสริมให้สมาชิก
มีที่อยู่อาศัยและสามารถขยายกิจการ รวมถึงส่วนอื่นๆ ภายใต้ภาวะที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของ
ไวรัสโควิด-19 สมาคมจึงร่วมยังคงดำเนินโครงการ Life Begins with GHB อย่างต่อเนื่องและในปี 2564 มี
สมาชิกเข้าร่วมโครงการ จำนวน 106 ท่าน

ด้วยการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ตลอดปี 2563-2564 สมาคมได้จัดทำสื่อส่งเสริมวิชาการเพื่อ
อัปเดตความรู้ให้กับสมาชิกอย่างต่อเนื่อง บทความวิชาการ บทความการศึกษาต่อเนื่องทางเภสัชศาสตร์ จำนวน
จำนวน 12 เรื่อง และ สื่อความรู้ CPA e-learning จำนวน 25 เรื่อง และจัดประชุมวิชาการออนไลน์
แลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูล ร้านยาชุมชนอบอุ่นแนะนำการใช้ยาฟ้าทะลายโจรอย่างสมเหตุผลในผู้ป่วยติดโควิด
และกลุ่มเสี่ยงสูง

สมาชิกสามารถติดตามข้อมูลข่าวสาร กับสมาคมเภสัชกรรมชุมชน (ประเทศไทย) ได้ที่

เพิ่มเพื่อน LINE Official Account @cpathailand

Click here to
Scan Now

